

BẢNG TIN HÀNG THÁNG SỐ 72

HỘI ÁI HỮU BIÊN HOÀ

HỘI ĐOÀN BÁT VỤ LỢI VÀ TỪ THIỆN

GIẤY PHÉP SỐ 800032127 – SỐ MIỄN THUẾ VỤ: 20-0094475

TRỤ SỞ TẠM: 10731 TRIOLA LANE. HOUSTON, TEXAS 77072

ĐIỆN THOẠI: 713-933-3127 ** EMAIL: datlam1951@hotmail.com

datlam1951@hotmail.com Web Site: www.hoiaihoubienhoa.org

PHÁT HÀNH NGÀY 01 THÁNG 8 NĂM 2009, TẠI HOUSTON, TEXAS

**Thành phần
Ban Chấp Hành
2007-2010**

Ban Cố Vấn

Ông Lê Văn Năm
Ông Lê Văn Trường

Ban Điều Hành

Hội Trưởng

Ông Lâm Sĩ Đắt

Phó Hội Trưởng Nội Vụ

Ông Ngô Khương An

Phó Hội Trưởng Ngoại Vụ

Ông Kevin Đức Nguyễn

Thư Ký

Cô Đỗ Thị Minh Tâm

Thủ Quỹ

Cậu Bùi Văn Tuấn

T/B Lễ Vía Đức Ông

Trần Thượng Xuyên

Ông Từ Phước Hạnh

T/B Đại Hội Tân Niên

Ông Nguyễn Văn Ngàn

Thông Tin và Liên Lạc

Cô Vân : 281-261-5844

Ông Lâm Sĩ Đắt

Tư Gia : 281-933-3127

Cell Phone: 713-922-5638

Thư từ và ngân phiếu xin ghi:

Hội Ái Hữu Biên Hoà

10731 Triola Lane

Houston, Texas 77072

Thư Ngỏ

Kính thưa Quý Đồng Hương và Thân Hữu,

Từ đầu năm đến nay, ngoài việc lo ấn bảng tin tức hàng tháng, điện thoại, thư tín..., sinh hoạt của Hội rất bận rộn với chương trình Hội Ngộ Biên Hoà. Những chuyến đi thăm viếng này rất tốn kém, Quỹ Hội không có ngân sách để lo tổ chức những buổi hội ngộ như vừa rồi tại Paris, Pháp và sắp sửa tới đây, ngày 09 tháng 8 năm 2009, tại Virginia, Hoa Kỳ. Chỉ có sự tình nguyện tự lo chi phí của từng đồng hương và thân hữu khi tham dự, và sự hy sinh công đức, tài lực của đồng hương và thân hữu tại địa phương cùng nhau chung lo tổ chức, những ngày hội ngộ mới thành công.

Sự thành công này nói lên tấm lòng của con dân Biên Hoà nơi xứ người thật là trân quý, nghĩ về nhau dù xa xôi ngàn dặm, vẫn thấm thiết hết tình, xích lại gần nhau hơn tạo dịp nối kết sợi giây liên lạc. Họ đã đến, dù ở trời Âu, đất Mỹ, để nghe được tiếng nói Biên Hoà.... mà rung động tâm hồn, hình dung dòng sông Đồng Nai tươi mát đang êm ả lững trôi theo nhịp thời gian tràn đầy kỷ niệm nơi quê xưa, chốn cũ....

Những chuyến đi này, dù mới khởi đầu năm nay, sẽ mang lại bao niềm tin cho con dân miền xứ Bưởi mong được có Ngày Hội Ngộ Biên Hoà ở khắp nơi tại Hoa Kỳ, Canada, Âu Châu, Úc Châu...và ước muốn con cháu Biên Hoà mai sau sẽ tiếp tục giữ truyền thống tốt đẹp này. Theo thiện ý của chúng tôi, xin được mạo muội thưa rằng, đây cũng một phần trong gia tài văn hoá mà chúng ta cố gắng tạo dựng nơi hải ngoại tự do.

Cho đến nay, hơn mười năm, chúng ta cùng nhau kẻ góp công, người góp của, Hội từ những ngày chập chững bước đi, bây giờ trên đà phát triển vững mạnh, bởi vì còn chúng ta....Biên Hoà.....

Những bài thơ, văn, tài liệu, hình ảnh..... được ấn hành gửi đi và đăng tải trên Web Site: hoiaihoubienhoa.org, cho thấy công việc rất ư bận bịu, nhưng chúng ta đã và đang tiếp tục phục vụ dân thân hy sinh, làm gương tốt... Xin một đôi dòng vinh danh tất cả Đồng Hương và Thân Hữu Biên Hoà đã tham gia góp phần cho sự hy sinh quý giá này.

Gần đây, tin rất phấn khởi và vui mừng, chúng ta sẽ có dịp thưởng lãm hơn mười hai bản nhạc rất hay sẽ được bỏ trên Web Site của Hội. Những dòng thơ của Thế Nhân Nguyễn Kim Lộc, Hoàng Ánh Nguyệt, Thương Việt Nhân, Võ Thị Tuyết, Lâm Sông Đông....được Nhạc sĩ Bằng Giang và LMST phổ nhạc, Nhạc sĩ Cao Ngọc Dũng hoà âm và trình bày với tiếng hát của Tâm Thư, Thuỳ An.... Quý Vị nào muốn có CD thì xin liên lạc về Hội. Chi phí tem thơ, làm thành CD để gửi đi là \$5 dollars ừng hộ.

Trân trọng kính chào.

Lời Tâm Tình Về Quảng Đồi Sống Và Làm Việc Tại Tỉnh Nhà: Biên Hoà Và Lời Cuối Cho Các Con Của Lão Nhân Ly Hương: Lê Văn Nhơn, 89 Tuổi.

Ghi chép: Lê Văn Nghĩa

(Cù Lao Phố, Biên Hoà)

Ồn trên, Trời, Phật, Chúa, thương nên cho Ba, Má có hào Con mà không có hào Cửa nên cố gắng sắp xếp, xoay trở để nuôi dạy các con, với đồng lương tháng ít oi của một công chức. Rồi đến khoảng cuối tháng 02-1970, may mắn, nhờ chú Bảy giới thiệu, Ba xin hưu trí, học thêm Kế Toán Ngân Hàng, nhảy ra địa hạt tư làm Giám Đốc Chi Nhánh Ngân Hàng Đông Phương tại tỉnh nhà, Biên Hoà từ 1970.

Nhờ vậy, lương mới cộng với lương hưu trí, Ba, Má mới có thêm phương tiện tài chánh nuôi vài đứa lên Đại Học Đà Lạt. Ba, Má mừng lắm! Vì là công chức thanh liêm, thanh bạch, gia đình không dư đồng nào, ngày Ba từ giả đồi công chức nhảy qua làm tư chức.

Hồi nhớ lại chút chuyện cũ: Cụ Dương Tấn Tài, Đốc Phủ Sứ Thượng Hạng, Tổng Thanh Tra Hành Chánh/Tài Chánh Sài Gòn lên Biên Hoà thanh tra công việc làm của Ba về tài chánh, kế toán, ngân sách toàn tỉnh, quây Ba từ 9 giờ sáng đến 6 giờ chiều (như trẻ em “quay dè”). Lúc Ông ra về, chia tay bắt tay Ba, mặt vui vẻ, chỉ nói có 3 tiếng: “*Tôi khen Ông*” mà Ba nhớ kỷ niệm đẹp đó tới ngày nay. Ông lên chào từ giả ông tỉnh trưởng Hồ Văn Sĩ, cũng là Đốc Phủ Sứ nhưng cấp bậc kém hơn. Ông tỉnh trưởng cho tùy phái mời Ba lên nói: “*Tôi vừa nhận được copy (độ 1 tuần lễ sau) tờ rapport của ông Thanh Tra Dương Tấn Tài khen ông: “Một công chức trẻ, làm việc giỏi, khen: không lem nhem (sau khi xem qua hồ sơ cá nhân) rất rành rẽ trong công việc. Ông tỉnh trưởng nên giữ “luý” (lui tiếng Pháp) làm việc thì yên tâm.”* Vì vậy mà khi ba xin đổi xuống Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa “*để đôi không khí và gia đình tắm biển*” (như chú Ba bàn với Má con như vậy). Ông tỉnh trưởng không nhận đơn nói: “*Con đông. Nó học hành yên ổn rồi. Đến tỉnh mới, khác thầy, khác bạn, nó không học hành được. Biên Hoà-Vũng Tàu không xa. Một hay hai tuần chờ vợ con đi biển một vòng rồi về. Thay đổi chỗ làm gì*” nên Ông không nhận đơn. Cách vài năm sau, với ông tỉnh trưởng khác, Ba cũng xin đi Cần Thơ. Nguyên do: Ông Phủ Đỗ Văn Chúc, nguyên Phó Tỉnh Trưởng Biên Hoà được cử làm Tỉnh Trưởng Cần Thơ. Ông viết thư riêng cho Ba, nói: “*Anh Nhơn, tôi mến Anh, một công chức giỏi, xin xuống Cần Thơ làm Chánh Văn phòng cho tôi. Đồi sống công chức đây nhàn nhã lắm. Tỉnh giàu có, gạo thóc dư dả, tôm cá đầy sông, cây trái đủ thứ, đầy vườn. Đồi sống công chức dư dả. Lương tháng, anh chỉ tốn phân nửa, để dành phân nửa. Sau hai năm, anh mua được xe hơi chở vợ con đi chơi.*” Ba hỏi ý Má các con. Má nói: “*Tuỳ ý Ba nó. Nhưng đổi chỗ cực lắm. Tôi muốn ở tỉnh nhà. Tôi thích gần chị Năm Là, chị Bảy Mạnh, bên Nội, chị Năm Bội, chị Tư Hoà, bên tôi, đi tới đi lui nói chuyện chơi vui hơn.*” Thôi huề!! Ba “*Thank You*” ông tỉnh trưởng Cần Thơ. “*I’m sorry!*”

Nhớ lại, ở Biên Hoà, cuối đời công chức, lúc Tỉnh Trưởng Hoàng Mạnh Thường, Ba cũng đi xe hơi, chở Má và các con đi Sài Gòn và Vũng Tàu hằng tuần vậy. Nhờ Ba, Má cần kiệm, có dư chút ít, Ba mượn thêm chú Bảy Lộ đặt mua chiếc Peugeot 403, rồi trả lần hồi đủ số tiền mượn của chú Bảy. Có chở ông Nội và các con đi Vũng Tàu 1 lần, chở ông Ngoại đi Bình Dương 1 lần, Sau đó, hai ông từ trần... Ông Ngoại mất lúc 76 tuổi. Ông Nội mất năm 1954, năm Má tui con mang bầu Tám Hiếu. Mỗi ngày mang bầu qua nhà Bác Ba, cùng anh chị quý lạy Ông Nội mỗi khi có thầy tụng kinh hoặc cúng cơm bữa.....

Người xưa có dạy: Làm người phải biết: Tu, Tề, Trị, Bình. Tu là tu thân - Tề là tề gia - Trị là trị dân - Bình là bình thiên hạ. Ba không đủ tài, kém đức, không thể Tề và Bình được. Từ khi hiểu biết, Ba răn tu thân cho tròn đạo nghĩa Tề gia, chú tâm sắp xếp việc gia đình, nhứt là khi Má, có căn tu, mẫn phần ra đi, xa chồng, con, hưởng cuộc đời An Nhàn nơi cõi Thọ.

Ba thui thui còn lại một mình, sau thời gian mấy năm bị khủng hoảng tinh thần và vật chất, gắng gượng lấy lại bình tĩnh, nhận định trách nhiệm, thay thế Má lo tiếp cho các con sau này đều nên gia thất cho tròn phận sự tề gia. Đến ngày Ba đi gặp lại Má con, sẽ được “*Di Út nó gắn Mề đai (médaille) cho Dược,*” theo lời Di Hai Bến Gỗ nói trong thư khi Ba gửi thiệp báo tin hôn lễ của Mười Thiện, năm nọ.

Qua thư tâm tình này, các con xem như lời trời trần của Ba. Ngày nào Ba về với Má và gặp lại Ba Kính, Tư Mỹ, các con phải đem Ba về Quê Hương, nằm cạnh Mộ Má. Ba không muốn:

“Sống nhờ Đất khách. Chết chôn quê Ngươi ”

“Thank You America”

Một công dân Việt Nam già, ly hương bắt đất dĩ.
(Mùa Lễ Mother’s & Father’s Day 2009)

Hôm qua đi thăm mẹ về, nhìn mẹ ngồi trên xe lăn, ngỡ ngác như trẻ thơ mà lòng tôi đau như dao cắt, mẹ tôi 96 tuổi đang từ từ đi vào quên lãng, mong Phật độ Mẹ bớt con đau nhức của bệnh già.

DÒNG THƠ GỎI MẸ

Mẹ đã cho con cả cuộc đời
Nhìn con thêm thiếp giặc trong nôi
Vỗ về, an ủi khi con khóc
Mẹ chỉ mỉm cười thấy con vui

Mẹ đứng bên song suốt buổi chiều
Nhìn đàn con trẻ thật đáng yêu
Sợ con mềm yếu khi sương xuống
Gió lạnh qua thềm mưa hắt hiu

Mẹ chẳng muốn con vướng nợ tình
Mẹ thường khuyên nhủ chữ trung trinh
Khuyên con từng chút, lời cao cả
Mẹ dạy cho con giữ phận mình

Mẹ dặn những gì, con nhớ không?
Lời khuyên êm ái mãi trong lòng
Bao nhiêu trù mến và khuyên nhủ
Ngàn năm ghi tạc tận đáy lòng

Giờ này thêm thiếp mẹ nằm đây
Trong con đau đớn đến hao gầy
Mong sao con được cùng chia sẻ
Chia bớt con đau của mẹ hiền

Nhìn mẹ lòng con thật ngổn ngang
Lời thơ cho mẹ thật nông nản
Mẹ là khóm trúc, bờ tre nhỏ
Tình Mẹ dạt dào Thái Bình Dương

Thơ con viết vội đến mẹ yêu
Vu Lan tháng Bảy gần kề bên
Con mẹ nay đã hai màu tóc
Xót xa mà nhìn dáng mẹ hiền

Ngày xưa dáng mẹ thật là xinh
Tóc dài che phủ bờ vai thanh
Bây giờ dáng đẹp còn đâu nữa?
Chỉ như sợi chỉ treo trên mảnh

Mẹ ơi! Xin mẹ rán tĩnh tâm,
Phước Đức Từ Bi, Phật Độ thêm
Tháng Bảy mưa Ngâu, mùa báo hiếu
Phát nguyện tịnh tâm Đức Bồ Đề.....

Kiều Oanh Trịnh

Alexandria, Virginia, June 2009 - Mùa Vu Lan

NGÀY HỘI NGỘ BIÊN HOÀ, VIRGINIA

Kính thưa Quý Đồng Hương và Thân Hữu,

Như đã thông báo trên những Bảng Tin Hằng Tháng vừa qua, một phái đoàn Biên Hoà, gồm các thành viên từ các tiểu bang ở Hoa Kỳ, sẽ đến vùng đất địa linh nhân kiệt Virginia để tham dự Ngày Hội Ngộ Biên Hoà, Virginia. Cũng như chuyến đi Hoa Bưởi Vượt Đại Dương được tổ chức, vào trung tuần tháng Năm, tại Paris, Pháp, chúng tôi đã nhận được nhiều lá thư, email, điện thoại của các Đồng Hương và Thân Hữu chúc mừng ngày hội ngộ tại Virginia vui mừng tràn tình đồng hương và mong ước có được những ngày hội ngộ con dân miền Xứ Bưởi ở khắp nơi để tại Hoa Kỳ, Canada, cũng như Âu Châu và Úc Châu.

Ông Hội Trưởng Lâm Sĩ Đắt, thay mặt Ban Chấp Hành xin kính lời cảm tạ tất cả Quý Vị, và vinh danh quý Đồng Hương và Thân Hữu miền Xứ Bưởi tại Virginia, đã hy sinh công sức, hiệp lực và đóng góp chung lo cho ngày hội ngộ. Đặc biệt, đến Quý Bậc Trưởng Thượng như tàng cây đầy bóng mát chở che, với sự biết ơn sâu xa. Hơn hai tháng làm việc, liên lạc và sắp xếp phần việc, Ông Hội Trưởng Lâm Sĩ Đắt yêu cầu chúng tôi đăng tải chương trình đón tiếp, đưa rước, thăm viếng danh lam thắng cảnh, du ngoạn trước và sau ngày hội ngộ:

Ngày thứ Tư 05 tháng 8 năm 2009 : *1* Đón Phái Đoàn tại phi trường quốc tế Washington Dulles (IAD) *2* Rước Phái Đoàn về khách sạn Econo Lodge Metro : 6800 Lee Hwy. Arlington, VA, 22213. Tel. : 703-538-5300. *3* Dự Buổi Cơm Hội Ngộ do Đồng Hương Lai Kim, chủ nhân nhà hàng Hương Quê thiết đãi. *4* Hội thảo chương trình du ngoạn tại khách sạn.

Ngày thứ Năm 06 tháng 8 năm 2009: *1* Du ngoạn và thăm viếng tượng Nữ Thần Tự Do: Khởi hành lúc 6:30 sáng, tập hợp tại trước khách sạn Econo Lodge Metro. *2* Ghé China Town dạo phố, ăn trưa, mua sắm..... *3* Khởi hành đi New Jersey đến Sòng bài Atlantic City, nhận phòng xong tập hợp ăn tối, giờ tự do.

Ngày thứ Sáu 07 tháng 8 năm 2009: *1* Ăn sáng ở Atlantic City, shopping, du ngoạn vòng quanh Casino, chuẩn bị lên đường trở lại Virginia. *2* Ăn tối tại Virginia và nghỉ ngơi tại khách sạn Econo Lodge Metro.

Ngày thứ Bảy 08 tháng 8 năm 2009 : *1* Du ngoạn và thăm viếng khu du lịch nổi danh tại Washington, D.C. *2* Dự Buổi Cơm Hội Ngộ do Đồng Hương Ông Bà Bác Sĩ Nguyễn Sơ Đông thiết đãi. *3* Dự tiệc trà Tiền Hội Ngộ tại Party Hall, 6200 Wilson Blvd. Falls Church, VA 22044. Tel.: 703-532-5513.

Ngày Chúa Nhật 09 tháng 8 năm 2009: *1* Ngày Hội Ngộ Biên Hoà, Virginia *2* Sinh hoạt tự do

Ngày thứ Hai 10 tháng 8 năm 2009: *1* Du ngoạn và thăm viếng Thạch Động Luray (Luray Cavern)

Ngày thứ Ba 11 tháng 8 năm 2009 và những ngày kế tiếp sẽ có chương trình du ngoạn tại Virginia cho Đồng Hương và Thân Hữu còn ở lại.

Mọi chi tiết xin liên lạc về số điện thoại: Chị Hạnh Dương 703-532-5513, HT Lâm Sĩ Đắt 713-922-5638.

*****

Phân Ưu

Chúng tôi rất bất ngờ và xúc động được tin Thân Mẫu của các em Tâm, Trí và Thuận là bà TRẦN THỊ KIM VÂN, pháp danh Diệu Nhã, thọ 87 tuổi. Tại Houston, Texas, Hoa Kỳ vào ngày thứ Sáu, 12 tháng 6 năm 2009 (nhằm ngày 20 tháng Năm, năm Kỷ Sửu), bà đã rời bỏ chúng ta ở thế gian này để bước lên về cửa PHẬT.

Cầu nguyện Hương Linh của bà được: An bình nơi miền Cực Lạc, hưởng muôn vàn phúc từ bi nơi chốn NIẾT BÀN. Chúng tôi chân thành chia sẻ nỗi đau buồn này cùng các em và gia đình.

Anh Chị Nguyễn Văn Đáng, Huỳnh Lệ Tuyết và gia đình.

*****

Danh Sách Ủng Hộ Đặc San 2010 & Quỹ Hội

Quỹ Hội (Dollars): Đồng Hương: Hồ Ngọc Sơn (Hon. HI) \$50, Lê Ngọc Sâm (Virginia Beach, VA) \$50, Ngô Văn Minh (San Jose, CA) \$50, Phạm Quốc Thái (Forth Worth, TX) \$20, Nguyễn Văn Đáng (Cary, NC) \$70, Huỳnh Bá Hoàn (Santa Anna, CA) \$30, Huỳnh Văn Nhuận (Philadelphia, PA) \$30, Nguyễn Thị Bạch Liêng (Sunnyvale, CA) \$60, Bùi Kim Anh (Wheeling, IL) \$50, Trần Thị Tài (Lawrenceville, GA) \$30, Hồ Tường Vi (Houston, TX) \$50, Trầm Cẩm Phiêu (Australia) \$100, Nguyễn Thị Đề (Pháp) \$50, Ông Náo (Burien, WA) \$100, Huỳnh Văn Bé (Houston, TX) \$50, Diệp Kỳ Quang (Pearland, TX) \$50. **Thân Hữu:** Thầy Nguyễn Tường Triệu (Canada) \$100, Thầy Nguyễn Tường Lưu (Australia) \$100, Thầy Huỳnh Bá Hạnh (Midway, CA) \$50, Cựu Đại tá Nhan Minh Trang (Houston, TX) \$100, Nguyễn Thái Bửu (Houston, TX) \$150.

Giúp Cựu Chiến Binh Bùi Văn Đệ: Đồng Hương Hồ Ngọc Sơn (Hon, HI) \$50.

Đặc San 2010: Đồng Hương Lâm Sĩ Đắt \$500, Hồ Ngọc Sơn (Hon. HI) \$20, Nguyễn Thị Bạch Liêng (Sunnyvale, CA) \$20.

PHỤ BẢN BẢNG TIN HÀNG THÁNG SỐ 72

PHÁT HÀNH NGÀY 01 THÁNG 8 NĂM 2009 TẠI HOUSTON, TEXAS

*****

Hội Ái Hữu Biên Hoà hân hạnh giới thiệu cùng Quý Đồng Hương và Thân Hữu một bài viết về một bậc trưởng thượng, con dân xứ Bưởi, Biên Hoà: Bác Nguyễn Thọ Lập. Bài này được đăng trên Viet Tribune, chúng tôi mạn phép đăng tải gửi đến Quý Vị. Chúng tôi xin đôi dòng cảm tạ Viet Tribune và rất nhiều Đồng hương đã gửi đến Hội bài này qua dạng điện thư (email). Được biết Bà Cô Sáu (Bác Nguyễn Thị Đề ở Pháp) đã cho Anh Chị Trung và Tiết ở Pháp mẫu tin như sau: "...Cái ông Lập trên Internet mà Tiết gửi bài "Nhân Lễ Độc Lập Hoa Kỳ Đi Tìm Người Mỹ Gốc Việt" là ông láng giềng ở sát nhà tôi tại Phú Hội, Long Thành....Ông ta mới đến thăm tôi ở San Jose, California, Hoa Kỳ tuần rồi. Vượt 5000 miles để thăm tôi, ghé chưa???

Nếu có dịp liên lạc với Bác Lập, chúng tôi sẽ có bài viết đầy đủ tư liệu hơn. Kính mời Quý Vị.

Thầy Nguyễn Thọ Lập viết cho học trò SVSQ võ bị Đà Lạt

NHÂN LỄ ĐỘC LẬP HOA KỲ ĐI TÌM NGƯỜI MỸ GỐC VIỆT

(Viet Tribune)

Ngày Quốc khánh của nền dân chủ.-

Sau khi chiến thắng Anh Quốc tại tân thuộc địa, Hoa Kỳ tuyên bố lập quốc, đưa ra bản Tuyên Ngôn Độc Lập, một áng văn chương lịch sử tuyệt tác của nhân loại: "*Con người sinh ra bình đẳng...*".

Đó là ngày thứ Năm, 04 tháng 7 năm 1776, ngày Lễ Độc Lập của Hoa Kỳ năm thứ Nhất. Vào thời đó, dân số Hiệp Chúng Quốc có trên 3 triệu người, đa số là di dân đến từ Âu Châu.

Năm 1976, nước Mỹ tổ chức ghi dấu 200 năm lập quốc với sự có mặt của 130 ngàn di dân Việt Nam bỏ nước ra đi từ 1975. Đến năm 2000, người Mỹ đứng lên đếm lại đầu người, đã có gần 300 triệu dân với hơn 1 triệu người là di dân gốc Việt.

Tính theo hồ sơ thống kê, trong thập niên cuối của thế kỷ XX, người Việt là sắc dân đến Mỹ đông đảo nhất. Di tản, vượt biên, thuyền nhân, HO, con lai, sở Mỹ, đoàn tụ, đầy đủ cả.

Lịch sử ghi rằng, thập niên 60, nước Mỹ đã đem quân cứu miền Nam, thập niên 70 quay lưng bỏ rơi đồng minh, rồi thập niên 80 trở lại vớt người trên biển, đón người từ trại tỵ nạn. Thậm chí vẫn còn người Việt mới đến vào cuối tháng 6/2009 để kịp thời ăn tiệc gà tây độc lập Hoa Kỳ vào đầu tháng 7. Tính đến năm nay, chuẩn bị kiểm kê dân số 2010, Hoa Kỳ mừng Lễ Độc Lập thứ 233 với một triệu 1300000 ngàn tân công dân gốc Việt. Chúng ta sẽ chia sẻ với dân Mỹ về một kỳ nghỉ cuối tuần 3 ngày, sẽ coi pháo bông, tham dự bữa ăn ngoài trời nhưng không biết đã hội nhập vào lịch sử của đất nước này được bao nhiêu.

Người Việt mang quốc tịch Hoa Kỳ đã thực sự trở thành người Mỹ gốc Việt hay mãi mãi vẫn là người lưu vong suốt đời trên miền đất tạm dung. Khi về thăm lại quê hương, quý vị đã phải mang danh hiệu Việt Kiều, mà coi chừng bạn có vẻ đã là Việt Kiều ngay cả khi đang sống tại Hoa Kỳ. Đọc báo Việt, nghe đài Việt, xem TV Việt, ăn cơm Việt, đi chợ Việt, nói tiếng Việt, thưởng thức văn nghệ âm nhạc Việt và sau cùng cũng chia phe gây nội chiến giữa người Việt ở khắp mọi nơi.

Đôi khi ta đứng lên cất tiếng đồng thanh với chính giới Hoa Kỳ, ta nói rằng, chúng tôi là người Mỹ gốc Việt, là công dân có đóng thuế và sẵn sàng hy sinh cho Hoa Kỳ. Xem ra lời tuyên bố có vẻ cay đắng mỉa mai. Nói xong nghĩ lại có khi thấy hổ thẹn. Bởi vì nói vậy chứ không phải vậy.

Sắc dân di cư đến muộn.-

Người Việt là di dân đến muộn nhất vào đoạn cuối của thế kỷ XX, nhưng lại được hưởng thành quả đấu tranh của các sắc dân tiên phong để lại. Thế kỷ trước, sắc dân da đen đã đổ máu, mồ hôi chan hoà trên những cánh đồng bông gòn, thoát vòng nô lệ bao năm họ mới có chỗ ngồi bình đẳng trên xe bus và trong trường học. Rồi đến dân da đỏ chịu bao nhiêu khổ nạn vì phải di tản vào khu tập trung, tiếp đến dân da vàng bị kỳ thị trên con đường Tây tiến về miền duyên hải Thái Bình Dương.

Khi chúng ta đến đây, dù đeo nặng quá khứ chiến tranh, tù đày và thảm cảnh biển Đông, nhưng khi bước chân vào Mỹ thì đất nước này đã cho thấy sự tự do, dân chủ, bình đẳng với muôn vàn cơ hội. Thậm chí, người Việt còn đẩy lùi cả người Mẽ và người Mỹ Đen để chiếm lĩnh thị trường trên vài lãnh vực thương mại.... Nhưng chúng ta vẫn chưa thực sự là người Mỹ gốc Việt.

Trải qua hơn 30 lần Lễ Độc Lập Hoa Kỳ, các khối quần cư Việt Nam đã hình thành vững chắc và tiến bộ. Từ các đơn vị gia đình nhỏ bé trong chung cư, người Việt đã bung ra thành chủ nhà, chủ các thương xá, các hãng xưởng, các công ty dịch vụ.... Nhưng chúng ta cũng vẫn chưa thực sự là người Mỹ gốc Việt.

Có lẽ hồn Mỹ sẽ chỉ thấy lớn dần trong lòng của đám trẻ thơ Việt Nam. Đám nhỏ, không thông thạo Việt ngữ, không theo được văn hoá truyền thống Việt, có thể sẽ là một thế hệ Mỹ gốc Việt thực sự trong tương lai. Còn trong giới phụ huynh, đặc biệt các bậc cao niên e khó tìm được một người Mỹ gốc Việt đích thực, dù có người đã quay lưng lại quê hương hay mãi vẫn ngóng trông về cố quốc.

Đi tìm người Mỹ gốc Việt tại Hoa Kỳ

Ngày thứ Sáu, 19 tháng 6 năm 2009 vừa qua, tại tiểu bang Washington, ban tổ chức của Hội Cựu Chiến Binh Việt Nam Cộng Hoà có ước muốn đi tìm một nhân vật làm biểu tượng, đứng bên vị quan khách Hoa Kỳ.

Ngày Quân Lực năm nay, Seattle mời được vị Tướng Nhảy Dù Mỹ 3 sao về dự. Tướng Jim Vaught, đã từng là Cố Vấn Trưởng của Sư Đoàn Nhảy Dù Việt Nam, lên diễn đàn nói 1 câu bất hủ: *"Với tư cách là một Trung Tướng Hoa Kỳ, tôi xin lỗi đã bỏ rơi Việt Nam và các chiến hữu Việt Nam Cộng Hoà"*. Vị tướng Hoa Kỳ ngoài 80 tuổi, đã hồi hưu, đi đứng khó khăn nhưng lời tâm huyết làm cử tọa Việt Nam hết sức xúc động.

Tiếp theo, ban tổ chức giới thiệu một cụ già Việt Nam, một cựu Đại Tá Mũ Đỏ, một Mục Sư về hưu, từ tiểu bang Missouri lên nói chuyện. Cụ **Nguyễn Thọ Lập**, 92 tuổi, là người nói sau cùng. Vóc dáng nhỏ bé nhưng lưng thẳng đứng, đi lại gọn gàng, từ tốn bước lên khán đài. Cử tọa Việt Nam rất hồi hộp, không biết Cụ già cao niên của chúng ta sẽ nói năng ra sao.

Lieutenant (1953)   Pastor, 2009 (92 Ages)
Nguyễn Thọ Lập   LapthoWynn, Missouri

Sau đây là đoạn văn mà báo chí địa phương đã ghi lại về bài nói chuyện của cựu Đại Tá Nhảy Dù Nguyễn Thọ Lập. Bài nói chuyện hoàn toàn khác với hàng ngàn lời tuyên bố của các quan khách Việt Nam trên diễn đàn hải ngoại từ 30 năm qua. Bác Lập đã nói nguyên văn như sau:

"Trước hết tôi xin gửi lời chào Trung Tướng Jim Vaught, người đại diện cho Mũ Đỏ Hoa Kỳ đã đến với chúng ta hôm nay. Tôi xin cầu nguyện cho 152 vị Cố Vấn Nhảy Dù Hoa Kỳ đã hy sinh bên cạnh các chiến binh Mũ Đỏ Cộng Hoà, trên chiến trường Việt Nam, cùng với 58 ngàn binh sĩ Hoa Kỳ có tên trên bức tường tưởng niệm tại Thủ Đô Hoa Thịnh Đốn. Chúng tôi không bao giờ quên ơn các bạn. Hôm nay, chúng ta tham dự ngày Lễ Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà để tưởng ghi công ơn của các chiến sĩ tự do, đồng thời cũng là dịp vinh danh các chiến binh trong gia đình Mũ Đỏ, tôi xin nhân danh một cựu quân nhân Mũ Đỏ cao niên, lấy chút kinh nghiệm từ cuộc đời của mình thưa chuyện với quý vị."

Nguyễn Thọ Lập sinh năm 1917, cách đây 92 năm. Khi tôi ra đời, tất cả quý vị hiện diện tại đây đều chưa có mặt. Vì vậy, tôi phải cảm ơn thương để rất nhiều, vì hôm nay, vào năm 2009, vẫn còn được đứng ở đây với các bạn. Nếu quý vị hỏi tôi từ đâu đến, xin trả lời từ Joplin, Missouri, USA. Tại Missouri, người ta hỏi tôi từ đâu đến, tôi trả lời, đến từ New Zealand. New Zealand đã hỏi tôi từ đâu đến. Tôi trả lời đến từ trại tỵ nạn Indonesia. Tại Indonesia, tôi đến từ Song Kla, Thái Lan. Trong trại tỵ nạn, tôi khai đã đến từ Việt Nam. Với ơn phước của Thiên Chúa, đối với tôi, đâu cũng là quê hương. Hỏi rằng Nguyễn Thọ Lập đã làm công việc gì. Xin trả lời rằng tùy vào thời gian. Lớn lên từ Tân Uyên, Biên Hoà, là kháng chiến quân chống Pháp. Rồi trở thành Sĩ Quan Võ Bị Đà Lạt chống Cộng Sản. Khi giải ngũ đi lái taxi. Cộng Sản vào Sài Gòn thì đi tù, rồi vượt biển thành thuyền nhân. Làm thông dịch viên trong trại rồi học để trở thành mục sư và hôm nay tôi trở lại người chiến binh gia đình Mũ Đỏ, chỉ trong Ngày Quân Lực. Ngày mai, khi trở lại Missouri, tôi vẫn là một mục sư về hưu. Tôi sẽ cầu nguyện cho tất cả quý vị. Những người bạn Missouri sẽ hỏi tôi mới ở đâu về. Sẽ trả lời rằng mới về từ Seattle, ở đó có rất nhiều bạn rất tốt. Họ cũng cầu nguyện cho tôi. Vì vậy, tôi cảm ơn quý vị"

Bài phóng sự viết về cụ Nguyễn Thọ Lập tả thêm rằng: Vị niên trưởng của Việt Nam mang vẻ ung dung, thanh thoát, minh mẫn và lạc quan.

Cuộc đời của ông là bản trường ca đầy bão tố, trong khói lửa chiến tranh, trong ba đào biển cả. Ông là điển hình của 1 tầng lớp sĩ phu xả thân lo việc nước. Từ chiến đấu chống thực dân Pháp đến cuộc chiến chống chủ nghĩa Cộng Sản. Nổi trôi theo mệnh nước, ông chịu đọa đày trong ngục tù Cộng Sản. Gót chân nổi trôi khắp xứ người, khởi đi từ quê hương Việt Nam đến các trại tỵ nạn Đông Nam Á, Tân Tây Lan và định cư ở tiểu bang Missouri, Hoa Kỳ. Ông nói: *“Với ơn phước của Thiên Chúa, đối với tôi, đâu cũng là quê hương”*

Tôi xin chép lại đoạn bình luận của nhà báo nhưng rất tiếc không biết tên tác giả.

Nguyễn Thọ Lập, bác là ai?

Chúng tôi rất hãnh diện là người biết nhiều về cuộc đời của người thanh niên đất Tân Uyên, Biên Hoà. Xin khoe với các bạn rằng tôi mới đón thầy Lập từ Seattle, WA về thăm San Jose, CA. Cũng nhân dịp Lễ Độc Lập Hoa Kỳ 2009, xin kể chuyện với quý vị về 1 người Mỹ gốc Việt thực sự mà tôi ghi nhận được.

Năm 1954, Khóa Cường Quyết Đà Lạt mà đa số là dân Bắc Kỳ vào trường. Tuổi trung bình 20. Ông thầy Đại Đội Trưởng của chúng tôi là Trung Úy Nguyễn Thọ Lập, về sau lên Đại Úy. Lúc đó thầy Lập đã gần 40 tuổi. Vốn là cựu Tiểu Đoàn Trưởng Việt Minh nên dáng dấp nhanh nhẹn và kiên thức hành quân tác chiến rất hấp dẫn đám sinh viên trẻ. Thầy Lập xuất thân Võ Bị Khóa 5, ra đơn vị một thời gian rồi được gọi về trường dạy sinh viên hiện dịch Đà Lạt từ khóa 8. Làm Cán Bộ Trung Đội Trưởng Khóa 3 Phụ Trừ Bị. Tiếp theo là Cán Bộ Đại Đội Khoá 4 Phụ Cường Quyết của chúng tôi.

Học trò khoá 3 phụ của thầy Lập có ông Đặng Văn Tiếp, đã chết trong trại tù Bắc Việt và ông Bùi Thế Xương hiện định cư tại Pháp. Năm 1954, mãn khoá 3 phụ, ông Xương Bắc Kỳ dẫn thầy Lập ra thăm Hà Nội. Hỏi chuyện xưa, thầy Lập với trí nhớ phi thường còn nhắc lại chuyện có gặp 1 anh học trò trên đường Hàng Bông, Thọ Nhuộm, lúc đó Thiếu Úy Xương và Trung Úy Lập mặc quân phục dạo phố mùa Đông.

Thầy Lập nói rằng anh học trò Hà Nội thắc mắc vì nhận giấy động viên nhưng lại trình diện Đà Lạt. Chỉ vì, từ năm 1954 nhiều khoá trừ bị chia đôi, học cả Thủ Đức lẫn Đà Lạt. Anh học trò sau này vào trường lại gặp Thiếu Úy Xương và Trung Úy Lập. Đó là Sinh Viên Sĩ Quan Vũ Thượng Đôn. Đôn không hề nhắc nhở đến môi duyên tao ngộ qua đường nhưng chẳng dè thầy Lập vẫn còn nhớ cho đến hôm nay.

Tại San Jose, thầy Lập gặp lại bạn cùng khoá 5 Đà Lạt và đồng tù là Đại Tá Lại Đức Chuẩn và cả ông xếp cũ là Thiếu Tướng Bùi Hữu Nhơn. Từ khi đặt chân lên đất Mỹ vào đầu thập niên 80, thầy Lập mang sứ mạng truyền giáo nên không có dịp gặp bạn cũ và học trò trong cộng đồng Việt Nam. Chúng tôi đã tổ chức buổi tao ngộ để thầy gặp mọi người đủ mọi thành phần gồm 70 thân hữu tại nhà hàng Ánh Hồng của ông bà Lê văn Phụng. Quan trọng nhất là có dịp mời thầy mở lời cầu nguyện cho buổi tiệc hội ngộ sau 55 năm xa cách.

Bao nhiêu năm sống cô đơn tại Missouri, bỗng gặp lại học trò và đồng hương bao quanh, ông thầy 92 tuổi hết sức cảm động. Chúng tôi đã giới thiệu thầy là 1 chiến binh kháng chiến chống Pháp, cán bộ huấn luyện viên võ bị Đà Lạt, quân nhân giải ngũ đi lái taxi Sài Gòn. Tái ngũ làm tỉnh trưởng nhiều nơi với cấp bậc Đại Tá. Tốt nghiệp Chi Huy Tham Mưu tại Hoa kỳ. Đi làm ruộng ở miền Đông, đi tù ở miền Bắc, vượt biên ở miền Nam. Từ thông dịch viên trong trại tỵ nạn trở thành mục sư Tin Lành ở Hoa Kỳ. Thầy đặc trách họ đạo Đông Nam Á tại tiểu bang Missouri, USA. Hội thánh lại cử đi làm mục sư cho dân Việt tại Tân Tây Lan. Trở về họ đạo Missouri lại tiếp tục mục vụ. Sau cùng về hưu tại thị trấn Joplin. Và thầy Lập quyết định sẽ sống ở đây cho tới ngày cuối cùng. Hai năm trước, người vợ chung thủy suốt đời theo thầy gần 70 năm đã ra đi. Để tưởng niệm vợ, cụ già 90 tuổi lái xe xuyên bang 1 mình năm 2007, từ Missouri về Los Angeles thăm cháu ngoại. Trên chiếc xe Hoa Kỳ cũ, tự sửa chữa và bảo toàn, ông cụ già Việt Nam đã sống độc lập và cô đơn như 1 người Mỹ về già.

Người về từ trăm năm

Trải qua 1 phần tư thế kỷ, thầy Lập không sống gần cộng đồng Việt Nam. Hội thánh địa phương giao cho ông mục sư gốc quân đội Cộng Hoà trông nom các tín hữu thiểu số: Việt Nam, Cam Bốt, Lào và các sắc tộc. Thầy Lập học về lịch sử, địa lý Hoa Kỳ để làm hành trang hướng dẫn mọi người hội nhập. Nơi ông ở là 1 tiểu bang nhỏ. Ông lại sống ở 1 nơi xa xôi hẻo lánh nhất của Missouri. Quê hương mới của các tín hữu không phải là sông Đồng Nai, Cửu Long hay con sông Hồng phù sa đất đỏ. Đây là miền đất của 2 con sông dài nhất Hoa kỳ gặp nhau tại đô thị St. Louis. Đó là sông Missouri và Mississippi.

Khi ông về hưu tại Joplin thì họ đạo sắc tộc với đa số người Việt cũng dần dần tàn mát bốn phương trời. Thị trấn Joplin nằm ở miền Tây Nam của tiểu bang Missouri, cạnh biên giới của các tiểu bang Kansas, Arkansas và Oklahoma. Cả thị xã chỉ có trên 30 ngàn dân. Một số ít trên 90 tuổi, trong đó có 2 vợ chồng ông mục sư Việt Nam. Bây giờ bà đã đi rồi, chỉ còn lại 1 mình ông. Buổi sáng ông đi cắt cỏ, buổi chiều ông ngồi thẳng lưng nghe tin tức CNN.

Bao năm nay không hề có khách đến thăm viếng, không có ngày Tết, không có ngày Quốc Hận, không có ngày Quân Lực. Một ngày như mọi ngày và mọi ngày như một ngày.

Đóng vai phóng viên, chúng tôi tâm tình với ông thầy mà ngày xưa sinh viên rất sợ. Bây giờ ông ngồi đó, bình thản như cậu bé con. Hỏi rằng đời thầy có điều chi ân hận. Thầy nói rằng không có chi. Hỏi thầy có bao nhiêu mối tình. Thầy chớp mau đôi mắt già nua mà nói rằng, chỉ có 1.

Cuộc đời binh nghiệp của thầy hết sức éo le và phải chịu đựng biết bao oan nghiệt bất công nhưng không một lời phàn nàn. Đám học trò chúng tôi, ai là người biết chuyện cũng phải đồng ý rằng thầy xứng đáng làm tướng tư lệnh quân đoàn, và thậm chí làm tổng tham mưu trưởng. Nhưng số mạng đã bắt thầy có lúc phải chờ ra toà án quân sự, nhưng rồi vụ án bất thành vì không đủ yếu tố buộc tội.

Ngày nay, thầy không còn các con, nhưng có cháu ngoại ở nam Cali. Tuy nhiên khu Bolsa của Little Sài Gòn không phải là xứ Tân Uyên của thầy Nguyễn Thọ Lập. Sau bao nhiêu năm ba chìm bảy nổi, người thanh niên của miền Xứ Bưởi, Biên Hoà quyết chọn miền đất quê mùa Joplin, Missouri, USA, làm nơi an nghỉ cuối cùng. Mắt vẫn còn tinh tường, chính phủ còn cho phép lái xe. Tai vẫn còn nghe tiếng chim hót trong vườn. Buổi sáng ăn Oatmeal, đọc tin tức trên báo địa phương, buổi chiều lái xe Hoa Kỳ đi chợ Mỹ. Mỗi tháng lãnh tiền hưu của hội Thánh nghèo được hơn 700 dollars. Thầy nói là phải sống tận tiện vì còn phải gửi chi phiếu cho các tổ chức từ thiện và hội Hồng Thập Tự Hoa Kỳ.

Đến ngày chia tay tại San Jose, nhà tôi mua cho thầy một đĩa bánh khọt, đặc sản của xứ Nam Kỳ. Ai mà biết được bánh trên đường Story, San Jose khác biệt ra sao với hương vị bánh chợ Thủ ngày xưa. Chúng tôi hẹn nhau ngày tái ngộ năm 2010. Thách thức ông Thầy lái xe từ Missouri về California. Thầy Lập cam kết sẽ về tu bổ chiếc xe Chevrolet để trở lại thăm học trò vào dịp kỷ niệm 35 năm bỏ nước ra đi.

Tuy nhiên, trước giờ chia tay, thầy Lập ôm lấy chúng tôi với nước mắt tràn đầy. 55 năm mới có một lần gặp lại. Học trò cũng đã là niên trưởng, thầy là đại niên trưởng. Tuy cùng là di dân tại Hoa kỳ, nhưng đất nước bao la, hy vọng gặp lại rất mong manh. Khó lòng gặp lại ông thầy, một người Mỹ gốc Việt thứ thiệt. Ông tư duy như một người quân tử Á Châu, tác phong chính trực như một nhà giáo dục Tây Phương. Ông là nhà truyền giáo được đồng hoá từ cuộc đời, học Thánh Kinh nhưng giải thích theo lý trí của kinh nghiệm sống. Sau cùng thầy Lập vẫn muôn đời mang phẩm chất cao quý của một nông dân hết sức chân thật.

Sinh ra từ Tân Uyên, Biên Hoà, bên cạnh sông nước Đồng Nai, Thầy sẽ sống những ngày cuối cùng tại Joplin, Missouri, bên cạnh các phụ lưu của con sông Missouri. Trong niềm tin ở Thượng Đế, thầy cho rằng nơi nào ta sống và phụng sự, nơi đó chính là quê hương. Cuộc sống của thầy là một thí dụ mạnh mẽ cho thấy thầy biết hội nhập vào cuộc sống mới ở Hoa Kỳ và hy sinh cho tha nhân.

Thầy Lập của tôi xứng đáng là một người Mỹ gốc Việt. Con người tử tế như ông, phải trải qua hơn ba mươi kỳ lễ độc lập ta mới gặp được một lần. 92 tuổi mà còn khoẻ mạnh tinh tường như vậy, ai bảo là trời không có mắt?

Trung úy Nguyễn Thọ Lập và các sinh viên võ bị Đà Lạt 1953

